

Sygn. akt V U 437/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2024 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Beata Łapińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2024 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. S. (1)

przeciwko Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w N.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania J. S. (1)

od decyzji Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w N.

z dnia (...) sygn.: (...) (...)

1. oddala odwołanie,

2. przyznaje ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. adwokatowi A. G. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy J. S. (1).

Sygn. akt VU 437/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił wnioskodawcy J. S. (1) ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na jego wniosek o ponowne „przeliczenie jego renty inwalidzkiej”, który do organu rentowego wpłynął w dniu 4 maja 2022r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca do wniosku o przeliczenie świadczenia nie przedłożył żadnych nowych dokumentów, mających wpływ na prawo i wysokość świadczenia emerytalnego.

W uzasadnieniu wniesionego odwołania wnioskodawca J. S. (1) wskazał, że zwrócił się do instytucji ubezpieczeniowych w Czechach i Słowacji o wyjaśnienie kwestii dotyczących jego podlegania ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej w latach 60.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik organu rentowego wskazał, że kwestia ponownego przeliczenia renty inwalidzkiej należy wnioskodawcy, poprzez uwzględnienie okresu zatrudnienia w byłej Czechosłowacji od 7 grudnia

1963r. do 3 listopada 1965r. była już przedmiotem nie tylko postępowania przed organem rentowym ale również sądowego postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt VU 1231/15 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. Organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że do złożonego w dniu 4 maja 2022r. wniosku o ponowne obliczenie wysokości świadczenia skarżący nie przedstawił żadnych dokumentów, które uzasadniałyby zastosowanie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. S. (1) złożył w dniu 23 maja 2007 roku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku załączył między innymi zaświadczenia

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w K. wystawione w dniu 10 stycznia 2001r. o zatrudnieniu w byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, w tym w okresie od 7 grudnia 1963r. do 3 listopada 1965r. W związku z tym, że wnioskodawca udokumentował okresy zatrudnienia w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, wniosek ten przekazany został przez Oddział ZUS w T. do rozpatrzenia Oddziałowi ZUS w N..

(dowód: wniosek o rentę k. 56-60, kwestionariusz k. 62, zaświadczenia (...) k. 74, 77, 79, pismo (...) Oddział w T. M.. z dnia 22 lipca 2007r. k. 120 – akt rentowych ZUS)

W dniu 24 sierpnia 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. wydał decyzję tymczasową o przyznaniu wnioskodawcy J. S. (1) od dnia (...) na stałe renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wypłacanej zaliczkowo. Organ rentowy uznał za udowodnione okresy składkowe w ilości 18 lat i 1 miesiąca oraz i nieskładkowe w ilości 4 lat i 3 miesięcy. Do okresów składkowych nie zaliczono okresów zatrudnienia w Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej.

(dowód: decyzja z dnia 24 sierpnia 2007r. k. 142, karta przebiegu zatrudnienia k. 139 – akt rentowych ZUS)

Wniosek o świadczenie rentowe z ubezpieczenia czeskiego (...) organ rentowy przesłał do merytorycznego rozpatrzenia czeskiej instytucji ubezpieczeniowej w P.. Załączył do wniosku zaświadczenie (...) z dnia 18 sierpnia 2007 roku, dotyczące przebiegu ubezpieczenia w Polsce. W zaświadczeniu tym nie potwierdzono okresu składkowego z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 6 lutego 1973r. do 14 kwietnia 1975r. z uwagi na błędną datę urodzenia wpisaną w treści świadectwa pracy wystawionego przez Zakłady Budownictwa (...) (dawne Przedsiębiorstwie (...)) w W..

(dowód: wniosek (...) i zaświadczenie (...) k. 121-128 – akt rentowych ZUS)

W piśmie z dnia 19 czerwca 2007r. organ rentowy zawiadomił J. S. (1), że termin wydania decyzji w sprawie o rentę ulega przesunięciu do czasu otrzymania potwierdzenia okresu zatrudnienia z czeskiej instytucji ubezpieczeniowej. Ponadto poinformowano wnioskodawcę o nie zaliczeniu okresu składkowego z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 6 lutego 1973r. do 14 kwietnia 1975r. z uwagi na błędną datę urodzenia wpisaną w treści świadectwa pracy wystawionego przez Zakłady Budownictwa (...) w W..

(dowód: zawiadomienie o przesunięciu terminu k. 131 – akt rentowych ZUS)

Decyzją tymczasową z dnia 13 listopada 2007r. ZUS przeliczył rentę wypłacaną wnioskodawcy nadal zaliczkowo. ZUS w decyzji tej uwzględnił w zarobkach, stanowiących podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego, dodatkowe składniki, tj. kwoty wynagrodzeń wypłaconych za czas choroby oraz zasiłków chorobowych, wykazanych przez (...) Oddział w T. w piśmie z dnia 26 października 2007 roku.

(dowód: decyzja tymczasowa z dnia 13 listopada 2007r. k. 159, pismo (...) Oddział w T. M.. k. 155 – akt rentowych ZUS)

W dniu 27 września 2007 roku wpłynęło do ZUS zaświadczenie dotyczące przebiegu ubezpieczenia w Republice Czeskiej (...) z dnia 24 września 2007r. Czeska instytucja ubezpieczeniowa potwierdziła, że wnioskodawca udowodnił następujące składkowe okresy ubezpieczenia czeskiego:

- od 7 grudnia 1963 roku do 3 listopada 1965r., wynoszący 698 dni,
- od 17 listopada 1966 roku do 23 stycznia 1967r., wynoszący 372 dni,
- od 7 października 1968 roku do 31 grudnia 1970r., wynoszący 816 dni,

Łącznie okresy te wynoszą 1.886 dni.

(dowód: zaświadczenie (...) k. 148-149 – akt rentowych ZUS)

Decyzją z dnia 12 września 2008r. czeska instytucja ubezpieczeniowa przyznała J. S. (1) od dnia 7 maja 2007r. czeską pełną rentę inwalidzką. W decyzji wskazano, że wnioskodawca udowodnił 1.886 dni czeskiego ubezpieczenia. Decyzja ta wpłynęła do (...) Oddział w N. w dniu 30 września 2008r.

(dowód: decyzja z dnia 12 września 2008r. k. 177-178 – akt rentowych ZUS)

W związku z powyższym organ rentowy ostatecznymi decyzjami z dnia 23 października 2008r. dokonał przeliczenia renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i ustalił wysokość tego świadczenia zarówno w wysokości „pełnej”, a więc wyłącznie z tytułu okresów składkowych i nieskładkowych przebytych w ubezpieczeniu społecznym oraz w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych na podstawie prawa polskiego, jak i w wysokości „częściowej”, to jest wyrażającej proporcję ilości miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych z tytułu podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w Polsce do sumy ilości tych miesięcy i ilości miesięcy przebytych w ubezpieczeniu czeskim. Organ rentowy ustalił, że wyższe (korzystniejsze) jest świadczenie w wysokości „pełnej”, które wyniosło 675,33 zł, to jest od 1 grudnia 2008r. 704 zł, podczas gdy świadczenie w wysokości częściowej wyniosło od 1 grudnia 2008r. 576 zł.

(dowód: decyzje z dnia 23 października 2008r. k. 182, 184 – akt rentowych ZUS)

W dniu 18 września 2008r. wnioskodawca w ZUS Oddziale w T. Inspektoracie w O. złożył wniosek o emeryturę. Wniosek ten przekazano do rozpatrzenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.. Decyzją z dnia 5 listopada 2008r. ZUS wydał decyzję o przyznaniu wnioskodawcy emerytury. W decyzji tej zawiesił prawo do tego świadczenia i wstrzymał jego wypłatę, ponieważ emerytura w wysokości 611 złotych od dnia 1 grudnia 2008r. okazała się być niższa od dotychczasowej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 170-172, pismo (...) Oddział w T. M.. k. 174, decyzja z dnia 5 listopada 2008r. k. 187 – akt rentowych ZUS)

Natomiast wniosek o czeską emeryturę (...) z dnia 23 lutego 2009r. organ rentowy w dniu 24 lutego 2009r. przekazał do rozpatrzenia czeskiej instytucji ubezpieczeniowej, załączając do niego zaświadczenie dotyczące przebiegu ubezpieczenia w Polsce (...) z dnia 20 lutego 2009r. W zaświadczeniu tym uwzględniono już okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w W. od 6 lutego 1973r. do 15 kwietnia 1975r. Uwzględniono także okresy nieskładkowe z tytułu zasiłków chorobowych wypłaconych po ustaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (tj. od 17 czerwca 1997r. do 23 czerwca 1997r., od 1 maja 2003r. do 18 stycznia 2004r. oraz od 10 września 2005r. do 7 marca 2006r.).

(dowód: wniosek o emeryturę (...) k. 206-210, zaświadczenie (...) k. 202-205 – akt rentowych ZUS)

W dniu 6 lipca 2009r. wpłynęła do (...) Oddział w N. korespondencja z czeskiej instytucji ubezpieczeniowej w postaci:

- zaświadczenia o przebiegu ubezpieczenia w Republice Czeskiej (...) z dnia 1 lipca 2009r., potwierdzającego okresy ubezpieczenia czeskiego wnioskodawcy, wynoszące łącznie 1.886 dni (to jest, jak w poprzednim zaświadczeniu).

- decyzji czeskiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 18 czerwca 2009r., którą przyznano wnioskodawcy od dnia 16 marca 2007r. czeską rentę starczą (starobni duchod), będącą odpowiednikiem polskiej emerytury. Wobec tego wypłata renty inwalidzkiej została wstrzymana, a podjęto wypłatę renty starczej. Czeska instytucja ubezpieczeniowa ustaliła wysokość renty starczej niższą od renty inwalidzkiej.

(...) Oddział w N. poinformował o powyższym wnioskodawcę, wskazując jednocześnie, że przysługuje mu prawo odwołania od decyzji w terminie 2 miesiące od otrzymania decyzji za pośrednictwem Oddziału. Wnioskodawca wniósł odwołanie od ww. decyzji do właściwego Sądu czeskiego.

(dowód: zaświadczenie (...) k. 213 i 214, decyzja z dnia 18 czerwca 2009r. k. 215 – 217, informacja do wnioskodawcy z dnia 22 lipca 2009r. k. 218, odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 18 czerwca 2009r. k. 221, informacja do wnioskodawcy z dnia 24 sierpnia 2009r. k. 224 – akt rentowych ZUS)

W dniu 28 września 2009r. wnioskodawca złożył wniosek o przeliczenie renty z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia. W następstwie tego wniosku wydana została decyzja z dnia 12 listopada 2009r.

(dowód: wniosek k. 228, decyzja z dnia 12 listopada 2009r. k. 236 – akt rentowych ZUS)

W dniu 17 kwietnia 2013r. wpłynęła do ZUS korespondencja czeskiej instytucji ubezpieczeniowej. Przekazano decyzje z dnia 5 kwietnia 2013r. tej instytucji, która wykonując wyrok Sądu w Ostrawie (K. S. v O.) odmówiła wnioskodawcy prawa do renty inwalidzkiej oraz przeliczyła rentę starczą, ustalając to świadczenie w nowej wysokości. Decyzje te wraz z informacją ZUS przekazane zostały wnioskodawcy. Również od tych decyzji wnioskodawca wniósł odwołanie do czeskiego Sądu.

(dowód: decyzje z dnia 5 kwietnia 2013r. k. 279-281, k. 282 - 283, informacja z dnia 24 kwietnia 2013r. k. 290, odwołanie k. 313 – akt rentowych ZUS)

W dniu 12 sierpnia 2013r. ZUS wysłał do czeskiej instytucji ubezpieczeniowej formularz (...) z dnia 12 sierpnia 2013r. W zaświadczeniu tym uwzględniono okresy nieskładkowe z tytułu zasiłków chorobowych wypłaconych po ustaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, to jest okresy od 1 stycznia 1995r. do 19 czerwca 1995r., od 17 czerwca 1997r. do 23 czerwca 1997r., od 1 maja 2003r. do 18 stycznia 2004r. oraz od 10 września 2005r. do 7 marca 2006r. W dniu 11 września 2013r. czeska instytucja ubezpieczeniowa poinformowała, że wydana decyzja z dnia 5 kwietnia 2005r. jest nadal obowiązująca.

(dowód: zaświadczenie (...) k. 305-306, informacja k. 307 – akt rentowych ZUS)

W dniu 4 września 2015r. do organu rentowego wpłynął wniosek J. S. (1) o ponowne przeliczenie renty z tytułu niezdolności do pracy z uwzględnieniem okresu ubezpieczenia czeskiego z tytułu zatrudnienia w byłej Czechosłowacji od 7 grudnia 1963r. do 3 listopada 1965r. Do wniosku J. S. (1) załączył kserokopię zaświadczenia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w K. z dnia 10 stycznia 2001r. oraz duplikat zaświadczenia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w K. z dnia 22 marca 2013r. o takiej samej treści. We wniosku wskazał imiona i nazwiska trzech osób, które wraz z nim zostały w okresie jak wyżej skierowane do pracy w byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej.

(dowód: wniosek k. 376-379 wraz z załącznikami k. 375, 373 – akt rentowych ZUS)

W następstwie tego wniosku ZUS wydał w dniu 17 września 2015r. decyzję, w której odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że wnioskodawca do wniosku o przeliczenie świadczenia nie przedłożył żadnych nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

(dowód: decyzja k. 385 – akt rentowych ZUS)

Odwołanie od tej decyzji złożył J. S. (1) w dniu 23 października 2015r. Sprawa wpłynęła do Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim i zarejestrowana została pod sygn. akt VU 1231/15. Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2017r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie VU 1231/15 oddalił odwołanie J. S. (2) od decyzji z dnia 17 września 2015r. Natomiast apelacja J. S. (2) od tego wyroku została w dniu 28 czerwca 2018r. oddalona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi.

(dowód: odwołanie k. 2-6, wyrok Sądu Okręgowego k. 139, wyrok Sądu Apelacyjnego k. 185 – akt sprawy VU 1231/15)

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2021r. czeska instytucja ubezpieczeniowa odebrała J. S. (1) prawo do czeskiej renty starczej (starobni duchod). Jednocześnie instytucja ta przekazała sprawę o świadczenie emerytalne do rozpatrzenia słowackiej instytucji ubezpieczeniowej w B..

(okoliczności niesporne)

Pismem z dnia 29 października 2021r. słowacka instytucja ubezpieczeniowa poinformowała wnioskodawcę, iż ponagliła czeską instytucję w sprawie weryfikacji okresu ubezpieczenia emerytalnego i sprowadzeniu danych o okresie zatrudnienia w latach 1969 i 1970.

(okoliczność niesporna)

Słowacka instytucja ubezpieczeniowa w B. wypłaca J. S. (1) słowacką rentę starczą (emeryturę) nieprzerwanie od 16 marca 2007r. Świadczenie to od 1 stycznia 2023r. wynosi 55,30 euro miesięcznie.

(dowód: druk (...) k. 79-85 - akt sprawy, oświadczenie wnioskodawcy nagranie od minuty 04:08 do minuty 13:41 protokołu rozprawy z dnia 6 września 2023r.)

J. S. (1) w dniu 4 maja 2022r. złożył do ZUS wniosek o ponowne przeliczenie renty inwalidzkiej, wnosząc o zaliczenie okresu zatrudnienia w byłej Czechosłowacji w okresie od 7 grudnia 1963r. do 3 listopada 1965r. Do wniosku załączył kopię karty osobowej ubezpieczenia z wynagrodzeniem wystawioną 31 lipca 2007r., kopię decyzji z czeskiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 21 kwietnia 2021r., kopię decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 7 lipca 2020r., kopię decyzji ZUS z dnia 17 września 2015r. i pismo słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 29 października 2021r.

(dowód: wniosek wraz z załącznikami k.134-144 – akt rentowych ZUS)

W następstwie tego wniosku ZUS wydał w dniu (...) zaskarżoną decyzję.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Na wstępie wskazać należy, że przedmiot sporu w sprawach ubezpieczeniowych determinuje w pierwszej kolejności przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie zakres odwołania od tej decyzji, ponieważ rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych, z jednej strony, zakresem samego odwołania, a z drugiej przez przedmiot decyzji (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 września 2010 roku, III UK 15/10, z dnia 9 września 2010 roku, II UK 84/10, z dnia 6 września 2000 roku, II UKN 685/99, OSNP 2002 nr 5, poz. 121 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 18 lutego 2010 roku, III UK 75/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 215; z dnia 3 lutego 2010 roku, II UK 314/09).

W niniejszej sprawie wnioskodawca zaskarżył decyzję z dnia (...) którą organ rentowy odmówił mu ponownego ustalenia wysokości renty na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Decyzja powyższa wydana została wskutek rozpoznania wniosku J. S. (1) o ponowne „przeliczenie jego renty inwalidzkiej”. Wniosek ten wpłynął do organu rentowego w dniu 4 maja 2022r. We wniosku tym J. S. (1) zażądał ustalenia wysokości renty z uwzględnieniem okresu ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia w byłej Czechosłowacji od 7 grudnia 1963 roku do 3 listopada 1965 roku. Do wniosku załączył kopię karty osobowej ubezpieczenia z wynagrodzeniem wystawioną 31 lipca 2007r., kopię decyzji z czeskiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 21 kwietnia 2021r., kopię decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 7 lipca 2020r., kopię decyzji ZUS z dnia 17 września 2015r. i pisma słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 29 października 2021r.

Skoro w następstwie tego wniosku wydana została zaskarżona w sprawie decyzja, to bez wątplenia dotyczy ona odmowy przeliczenia świadczenia rentowego wypłacanego wnioskodawcy na podstawie decyzji o ostatecznym ustaleniu wysokości renty z dnia 23 października 2008r. w wysokości „pełnej”, a więc z tytułu okresów składkowych i nieskładkowych przebytych w ubezpieczeniu społecznym oraz w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych na podstawie prawa polskiego. To ta renta jest wnioskodawcy wypłacana po jej kolejnym przeliczeniu oraz waloryzacjach.

Podstawę prawną do ustalenia świadczenia rentowego wypłacanego wnioskodawcy z tytułu okresów składkowych i nieskładkowych przebytych wyłącznie w ubezpieczeniu społecznym oraz w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych na podstawie prawa polskiego był przepis art. 46 ust. 1 w związku z art. 40 rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 roku w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie. Tak bowiem ustalona renta była korzystniejsza od renty w tzw. wysokości „częściowej”, to jest wyrażającej proporcję ilości miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych z tytułu podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w Polsce do sumy ilości tych miesięcy i ilości miesięcy przebytych w ubezpieczeniu czeskim. Wyższe (korzystniejsze) było świadczenie w wysokości „pełnej”, które wyniosło od 1 grudnia 2008 roku 704 zł, podczas gdy świadczenie w wysokości częściowej wyniosło od 1 grudnia 2008r. 576 zł.

Do ustalenia prawa oraz wysokości świadczenia rentowego wnioskodawcy w wysokości tzw. „pełnej”, jak była mowa wyżej, organ rentowy uwzględnił okresy składkowe i nieskładkowe przebyte wyłącznie w ubezpieczeniu społecznym oraz w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych na podstawie prawa polskiego. Nie uwzględnił więc spornego okresu od 7 grudnia 1963 roku do 3 listopada 1965 roku. Powyższe znajdowało oparcie w art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887). Przepis ten stanowi, że przy ustalaniu prawa do świadczeń okresów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 9 i ust. 2 pkt 1 lit. c oraz w art. 7 pkt 8, nie uwzględnia się, jeżeli z ich tytułu jest wypłacane świadczenie rentowe z instytucji zagranicznej inne niż renta z ubezpieczenia dodatkowego (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. c mówi o przypadających przed dniem 15 listopada 1991 roku okresach, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne - zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia obywateli polskich za granicą w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich).

Zaskarżoną decyzją z (...) organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do ponownego ustalenia wysokości przysługującej emerytury, ponieważ do zgłoszonego przez niego w dniu 4 maja 2022r. wniosku o ponowne obliczenie wysokości emerytury nie przedłożył żadnych dokumentów, które istniały przed wydaniem przez organ rentowy decyzji z 23 października 2008r. o przeliczeniu emerytury i miały wpływ na wysokość świadczenia.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczenia lub jego wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczenia zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Do wniosku o przeliczenie renty wnioskodawca załączył kopię karty osobowej ubezpieczenia z wynagrodzeniem wystawioną 31 lipca 2007r., kopię decyzji z czeskiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 21 kwietnia 2021r., kopię decyzji słowackiej

instytucji ubezpieczeniowej z dnia 7 lipca 2020r., kopię decyzji ZUS z dnia 17 września 2015r. i decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 21 października 2021r. W niniejszej sprawie nie zaszła więc żadna z przesłanek, o którym mowa jest w powołanym przepisie.

Kwestia ponownego przeliczenia renty inwalidzkiej poprzez uwzględnienie okresu zatrudnienia w byłej Czechosłowacji od 7 grudnia 1963r. do 3 listopada 1965r., do której to pracy został skierowany skarżący przez Wojewódzki Urząd Pracy w K., a więc przez Państwo Polskie do pracodawcy zagranicznego, była już przedmiotem nie tylko postępowania przed organem rentowym, zakończonego decyzją (...) Oddziału w N. z 17 września 2015r. o odmowie ponownego ustalenia wysokości emerytury, lecz przede wszystkim sądowego postępowania odwoławczego, które zainicjowało odwołanie wniesione od powyższej decyzji odmownej. Odwołanie uległo oddaleniu z uwagi na jego bezzasadność wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zapadłym w dniu 19 kwietnia 2017r. w sprawie o sygn. akt VU 1231/15. Wyrok ten stał się prawomocny z dniem 28 czerwca 2018r., gdy przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi Wydziałem III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt III AUa 1008/17 zapadł wyrok oddalający apelację wniesioną od powyższego wyroku Sądu I instancji jako bezzasadną.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest to, że czeska instytucja ubezpieczeniowa w P. w dniu 21 kwietnia 2021r. podjęła decyzję o odebraniu czeskiej renty starczej od 1 kwietnia 2021r. Niemniej tamtejsza instytucja sprawę o świadczenie emerytalne przekazała do rozpatrzenia słowackiej instytucji ubezpieczeniowej w B.. Pomiędzy Republiką Czeską a Republiką Słowacką w dniu 29 października 1992 r. zawarta została umowa o zabezpieczeniu społecznym, według której okresy ubezpieczenia ukończone do dnia rozwiązania Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej uważa się za okresy ubezpieczenia tego państwa – strony tej umowy, na którego terytorium pracodawca miał siedzibę w dniu rozwiązania Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, lub ostatnio przed tym dniem. Zgodnie z postanowieniami umowy administracyjnej w sprawie wprowadzenia powyższej umowy bilateralnej, za siedzibę pracodawcy uważa się adres, pod którym jest wpisany do rejestru handlowego, a jeżeli pracodawcą jest oddział lub inna jednostka organizacyjna wpisana do rejestru handlowego, wówczas za siedzibę pracodawcy uważa się adres tego oddziału lub tej jednostki organizacyjnej. Według powyższej umowy między Czechami a Słowacją, jeżeli obywatel w dniu rozwiązania Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, tj. w dniu 31 grudnia 1992 r., lub ostatnio przed tym dniem, nie miał pracodawcy z siedzibą na terytorium Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, okresy ubezpieczenia uzyskane przed tym dniem uważa się za okresy ubezpieczenia w tym państwie umownym, na terytorium którego obywatel był zameldowany w dniu rozwiązania Republiki Federacyjnej, tj. 31 grudnia 1992r., lub ostatnio przed tym dniem.

Natomiast problem sporu między zagranicznymi instytucjami ubezpieczeniowymi, tj. czeską i słowacką, jest wynikiem tego, że skarżący był zatrudniony w ówczesnej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, z tym że najpierw w latach 1963-1965 pracował jako górnik pod ziemią w morawsko-ostrowskich kopalniach węgla w latach 1966 i 1967 w miejscowości B., a następnie w latach 1968-1970 w miejscowości B.. Po rozwiązaniu z dniem 31 grudnia 1992r. Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej miejscowości: O. i B. znalazły się w granicach terytorium Czech, natomiast miejscowość B. znalazła się w granicach terytorium Słowacji.

Na podstawie dostarczonej dokumentacji przez organ rentowy w postaci formularza (...) jak i na podstawie wyjaśnienia samego skarżącego wynika, że w dacie wydania przez organ rentowy zaskarżonej decyzji o odmowie prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury, odwołujący pobierał świadczenie ze słowackiej instytucji ubezpieczeniowej nieprzerwanie od 16 marca 2007r. w postaci renty starczej (emerytury) w kwocie wynoszącej obecnie 55,30 euro.

Generalną zasadą jest to, że z jednego i tego samego potwierdzonego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie można pobierać świadczeń z systemów dwóch państw. W przypadku J. S. (1) decyzjami z 23 października 2008r. o przeliczeniu renty ustalono wysokość przysługującej odwołującemu renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy zarówno w wariantcie polskim (krajowym), gdy do stażu ubezpieczeniowego uwzględniono wyłącznie okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów

prawa polskiego, jak i według wariantu polsko-zagranicznego, w którym do stażu ubezpieczeniowego uwzględniono nie okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu oraz/i ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie przepisów prawa polskiego, lecz także okresy ubezpieczenia w innych państwach członkowskich UE/EFTA, konkretnie zaś - wykazane przez czeską instytucję ubezpieczeniową w zaświadczeniu (...) z 23 września 2008 r. (lata 1968-1970), podejmując dalszą wypłatę świadczenia wyłącznie za okresy ubezpieczenia polskiego (według wariantu krajowego) jako korzystniejszego dla świadczeniobiorcy.

Tym samym zdaniem Sądu pomimo, podnoszonych przez skarżącego we wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury nowych okoliczności, a w szczególności wstrzymania wypłaty emerytury przez czeską instytucję ubezpieczeniową nie uzasadniają one prawa do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego. Skarżący pobiera ze słowackiej instytucji ubezpieczeniowej rentę starczą nieprzerwanie od 16 marca 2007r. Natomiast składki na ubezpieczenie społeczne za przepracowane okresy zatrudnienia za granicą były już zaliczane w obliczaniu wysokości świadczenia, które jako świadczenie mniej korzystne zostało zawieszona.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne (punkt 1 sentencji wyroku).

O kosztach pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. (t.j. z 2023r. poz. 1964) w sprawie opłat za czynności adwokackie.